

Det radikale Venstres leder, Niels Helweg Petersen, kom i dag hjem efter et orienteringsbesøg i Holland, hvor debatten om stationering af nye atombærende raketter har stået på i månedsvi. Debatten er ved at bryde regeringskonstellationen mellem de kristelige demokrater og deres liberalt-konservative regeringspartner. Holland har stationeret en del taktiske atomvåben, og er et af de lande, der skal modtage de nye raketter. Carl Otto Brix har spurgt Helweg Petersen om modstanderne mener, at der her er tale om blot en modernisering af atomvåbnene.

NIIP: Modstanderne af beslutningen i Holland har det synspunkt, som jeg helt deler, at de våben, der her er tale om, er det forkert at kalde modernisering, der er tale om våben af en helt ny type med ganske andre egenskaber end de taktiske atomvåben, der hidtil har været stationeret i Vesteuropa.

COB: Nu skal våbnene jo ikke stationeres i Danmark efter planerne. Hvad kan man lære af af den hollandske debat i Danmark?

NIIP: Ja, først og fremmest kan man altså lære, at vi i den slags anliggender, hvor store sikkerhedspolitiske afgørelser står på spil, at der må regeringerne være forpligtet til at komme til Folketinget på et langt tidligere tidspunkt, fremlægge materiale og grundlag for beslutninger, her har vi læst hørt, så sent som åbningstalen efter valget var der ikke en linie i regeringens åbningstale om spørgsmålet. Jeg synes det er meget alvorlig lære, man kan drage af dette, at skiftende regeringer ikke tager det alvorligt nok at informere om sådanne anliggender. Dernæst kan man jo lære meget af den hollandske diskussion, fordi de har haft længere tid til det, og jeg lærer i hvert fald for mit vedkommende det, at den beslutning, vi står over for, er meget alvorlig, at man nu må prøve på at samle kræfterne om at få et nedrustningstilbud fra vestlig side, ikke kapt

ud i den såkaldte modernisering med det samme, men prøve på at undgå en sådan beslutning, for dermed at lægge størst mulig politisk pres Sovjetunionen, som jo er i færd med at udbygge sit forsvar med nye og meget skal vi sige våben, SS 20 raketter og den såkaldte "backfire" bombemaskine.

COB: Men vil det ikke sige, at toget er kort, at NATO for at skabe balance/for at opretholde balancen også må gennemføre de to moderniseringer?

NHP: I dag er der balance. Nu er balance noget mærkværdig noget, i den balance man siger, der er, indregner man ikke de selvstændige franske og britiske atomstyrker for eksempel, der er ikke nogen underbalance for Vesten i øjeblikket, derfor er tidspunktet rigtigt til at forsøge udspil, som kan få indflydelse også på de sovjetiske beslutninger om at udbygge deres SS 20 og deres "backfire" bomber.

COB: Det forudsætter altså, at man udskyder den endelige beslutning om placering af de moderniserede våben i Vesteuropa?

NHP: Det ville efter min opfattelse være det rigtige svar, at udskyde beslutningen for derved at vinde størst mulige politiske muligheder for at få nedrustningsforhandlingerne i gang. Det er det, det drejer sig om. Kun ved sådanne nedrustningsforhandlinger kan man varigt vinde større sikkerhed for hele Vesteuropa.

COB: Bliver Danmark medansvarlig for placering af atomvåben i Vesteuropa igennem den nye / igennem moderniseringen og de ændringer i beslutningerne, som man har krævet fra NATO og de lande, som skal have stationeret våben?

NHP: Vi er selvfølgelig medansvarlig for, når den alliance, som vi er medlemmer af, træffer beslutninger, der vedrører også vores sikkerhed. Det er/ det medansvar vi har må vi leve op til ved at søge at påvirke de beslutninger, der træffes, således at de bedst muligt svarer til vores danske ønsker om nedrustningsforhandlinger og øget afspænding.

0259

COB: Men når De siger, at debatten hos os ikke har været

så alvorlig, eller regeringen ikke har set på tingene, med den alvor den fortjener, er det så fordi, vi ikke selv har stationeret atomvåben på dansk område?

NIP: Jeg tror, det spiller^{en}rolle, at man har altså været tilbøjelig til sådan at lukke øjnene og sige, at det vedrører ikke rigtig os, og det er ikke noget, vi skal blande os i, vi skal tie stille, holde en lav profil, det mener jeg er en helt, helt forkert linie at anlægge, jeg vil sige, især når situationen er så uklar, så flydende i Holland, er der i aller højeste grad brug for, at der fra Danmark kommer signaler til hollænderne om, at de altså ikke står isoleret indenfor NATO med det synspunkt, at man nu bør tage/ gøre et alvorligt forsøg på at få nedrustningsforhandlingerne i gang, for man træffer beslutninger, der kan være skæbnesvangre.